

Olulist teavet ja nõuandeid

ÜLDINFORMATSIOON

Hotellid

Hotelle on ühesuguste kriteeriumide alusel võimatu klassifitseerida, sest hindamise alus on riigiti väga erinev. Kõige üldisemalt sõltub hotelli kategooria tubade suurusest ja varustusest, hotelli teenuste kvaliteedist ja osutatavate teenuste hulgast. Nõuded kategooriatele ja nende nõuete tõlgendus erineb maade lõikes. Kataloogis on iga hotelli ametlik kategooria ära märgitud hotelli kirjelduses. Kui kirjelduses ei ole seda märgitud, tähendab, et hotellil ei ole välismaal kehtivat ametlikku kategooriat. Juhime tähelepanu sellele, et sama kategooria hotellid võivad ka sama riigi lõikes taseme poolest erineda.

Mõnedel hotellidel (nt. Türgis) on nn „ametlik hotellikategooria“ alles riigi turismiametist taotlemisel. Samas vastavad nende hotellide poolt pakutavad teenused taotletavale kategooriale.

Novatoursi kataloogis on hotellide täiendav klassifikatsioon tähistatud väikeste gloobustega. See on eelkõige reiskorraldaja subjektiivne, eri maade hotellide võrdlev hinnang, mis arvestab hotelli asukohta ja üldist taset ning peaks Teil aitama sobivat hotelli valida. Väikeseid gloobuseid ei tohiks seega segi ajada hotelli riiklikku kategooriat tähistavate tärnidega.

Novatoursi kataloogis on hotelle kirjeldatud üksikasjalikult ja täpselt, paraku jäävad muutused, mis leiavad aset pärast kataloogi ilmumist, kirjeldustes kajastamata. Mõnikord võib hotelli kategooria muutuda pärast kataloogi ilmumist, kuna kategooria määratakse teatud ajavahemikuks, mille lõppedes klassifitseeritakse hotell ümber. Novatours ei vastuta selliste ebatäpsuste eest. Võimalikud muudatused hotellide klassifikatsioonis ja kirjeldustes kajastatakse pärast kataloogi ilmumist meie kodulehel. Juhul, kui Teie hotellivalik sõltub ühest konkreetsest tingimusest või teenusest (näiteks soojendusega basseini või 24h toateenindus), palume enne broneerimist oma reisibüroo kaudu täpsustada vastava teenuse olemasolu hotellis Teie reisi perioodil.

Kataloogides kirjeldatakse harilikult üksnes hotelli infrastruktuuri kuuluvaid objekte. Teid huvitavate täiendavate küsimuste puhul palume Teil reisi eel turismibüroosse pöörduda.

Kataloogis viidatakse mitmete hotellide kodulehtedele Internetis. Sealse teabe ettevõtmistamise ja uuendamise eest hoolitseb hotelli administratsioon. Novatours ei vastuta hotellide veebilehtedel oleva informatsiooni eest.

Meie kataloogis ja internetilehel avaldatud hotellitubade pildid võivad erineda tegelikest tubadest nii suuruse kui kujunduse poolest. Varieeruda võib ka rõdu ja basseini suurus ning kuju.

Teenused hotellis

Meie kataloogis on informatsioon hotellides turismihoosjal pakutavate teenuste ja meelelahutuse kohta. Hooaja alguses ja lõpus võib pakutavaid teenuseid ja korraldatavaid meelelahutusprogramme olla vähem kui kataloogis kirjas (nt. võib osa restorane olla suletud). Meelelahutusprogrammide korraldamise sageduse ja korratavuse määrab hotelli administratsioon. Kahjuks ei ole võimalik kataloogis üles lugeda kõiki teenuseid, mille eest klientidel tuleb täiendavalt tasuda. Samuti võib hooaja jooksul tulla muudatusi selles, milline teenus on tasuta, milline mitte. Näiteks võetakse tavaliselt numbritubades või hotelli vastuvõtualaas olevate seifide kasutamise eest lisatasu. Paljudes hotellides võetakse lisatasu ka külmkapi ja minibaari kasutamise eest. Minibaari jookide eest tuleb tasuda arve alusel, mille hotelli administratsioon esitab hotellist lahkumisel. Enamik hotelle võtab vastu krediitkaarte, kuid kaarditerminalide töö võib vahel olla häiritud. Et vältida kiirustamist lahkumispäeval, soovime lõpparve tasuda aegsasti, hiljemalt lahkumisele eelneva päeva õhtul.

Jookide sortimendi minibaaris määrab hotelli administratsioon. Oma toidu ja joogi hoidmine külmkapis, minibaaris ja hotellitoas on tavaliselt keelatud.

Sõltuvalt hotellist võib olla tasuline ka toas oleva kliimaseadme kasutamine. Paljudes hotellides on vaja eraldi maksta vaba aja

teenuste, näiteks tennisväljaku, piljardi, sauna, mullivanni, jõusaali jms. kasutamise eest.

Soovitame alati enne reisileminekut osta tervisekindlustus. Paljudes hotellides on võimalik saada arstiabi. Tavaliselt on arst hotellis kohal paar tundi päevas või kutsutakse vajadusel hotelli. Kõik kohalikud meditsiiniasutused ei tee kindlustusfirmadega koostööd, seetõttu võib juhtuda, et peate osutavad arstiabi teenuste eest tasuma kohapeal. Seetõttu on õnnetusjuhtumi või haigestumise korral soovitatav pöörduda Novatoursi esindajate poole, kellel on kohalike arstide kontaktandmed. Tutvuge kindlasti hoolikalt oma kindlustuspoliisi tingimustega.

Hotellide restoranid ja baarid töötavad vastavalt hotelli administratsiooni poolt kehtestatud graafikule. Rannas ja basseini ääres asuvate kohvikute, restoranide ja baaride lahtiolek sõltub ilmastikutingimustest.

Basseinide lahtioleku ning veelõbustuste töötamise aja määrab hotelli administratsioon. Samuti on ainult hotelli pädevuses otsustada basseini soojendamise periood (kui küttesüsteem on olemas).

Wifi (traadita Internet) ei pruugi levida üle terve hotelli territooriumi. Mõnes hotellis on wifi saadaval ainult lobby's. Täpsema informatsiooni saab hotelli administratsioonilt.

Toatüübid

Levinumad toatüübid hotellides on ühe- ja kahekohalised toad, apartemendid ning stuudiod.

Juhul, kui hotellikirjelduses ei ole toatüüpi määratletud, siis on tegemist tavalise standardtoaga.

• Standardtuba – tavaline kahekohaline tuba. Toas on voodid ning vannituba (WC ja dušširuum).

• Ühene tuba (*single room*) – tavaliselt standardtoast väiksem ja kallim majutustüüp. Toas on voodi ja vannituba. Ühene tuba tuleb eraldi ette tellida.

• Peretuba – tavaliselt kaks vahekuksiga ühendatud tuba, kus mõlemas toas on kaks voodit (lastele mõeldud toas võib olla ka kahekordne voodi) või üks standardtoast suurem tuba, kuhu võib majutada kuni neli inimest. Enamikes hotellides on peretuba lisatasu eest ette tellitav.

• Ühendatud tuba – kõrvuti toad, mis on omavahel vahekuksiga ühendatud. Sobilik suurematele seltskondadele või peredele.

• Sviit – avaram ja luksulikult sisustatud tuba, tavaliselt kahe- toaline (toad võivad olla sümboolselt eraldatud).

• Apartement – elutuba ja üks või rohkem magamistuba ning vannituba. Üldjuhul on olemas kööginurk. Vahel moodustavad apartemendi mitu läbikäidavat tuba (magamistuba ja elutuba).

• Stúdio – üks tuba, kus on üldjuhul ka väike kööginurk.

Majutus

Kahekohalises standard-hotellitoas võib hotelli sisustusest sõltuvalt olla nii üks kaheinimesevoodi kui ka kaks eraldi voodit. Üldjuhul puuduvad hotellides kolmekohalised toad. Kui on tellitud koht kolmandale või neljandale reisijale, siis pannakse kahekohalise tuppa lisavoodi (võib olla ka kokkupandav, välivoodi tüüpi ase), diivan või lahtikäiv tugitool-voodi. Lisavoodi võib olla tavavoodist ebamugavam. Lisatasu eest, mis makstakse tavaliselt otse hotelli, on sõltuvalt hotellist võimalik laenutada ka lapsevoodi. Hotelli administratsioon majutab reisijad saabumise

päeval vabadesse tubadesse vastavalt tellitud toatüüpidele oma äranägemise järgi.

Merevaatega toa garanteerib hotell vaid juhul, kui on kehtestatud vastav lisamaks merevaate eest ja reisija on selle ka tasunud. Reisija erisoove hotellitoas osas, näiteks mingi kindel korrus, kõrvuti toad, merevaade (juhul, kui ei ole lisatasu) jne, saab hotelli administratsioon täita vaid võimaluse korral ja meie ei saa seda tagada. Tuleb silmas pidades, et hotellid võivad merevaateks nimetada ka seda, kui vaade merele on osaline või meri on kaugelt näha. Ka sellise piiratud merevaate eest võib hotell nõuda lisatasu.

Merevaade – tuba vaatega merele, võib olla külgmerevaade või osaline merevaade.

Aiavaade – tuba vaatega aiale.

Basseinivaade – tuba vaatega basseini.

Loteriimajutus

Mõnikord on soodsad eripakkumised või viimase minuti pakumise raames võimalik saada kohad teatud kategooria (* ** / *** / **** / *****) hotelli, mille nimi ei ole eelnevalt kindlaks määratud. Sel juhul on reisidokumentides märgitud mitte hotelli nimi, vaid üksnes sihtkoha hotelli kategooria ja toitlustamise tüüp. Enamasti on tegemist lihtsa kuurorthotelliga, mis ei pruugi olla mõni Novatoursi kataloogis olevatest hotellidest. Hotell võib paikneda mererannast eemal. Loteriimajutuse puhul võib hotell asuda ka mõnes kuuordis, mida ei ole Novatoursi kataloogis kirjeldatud. Seda tüüpi majutuse korral selgub hotelli nimi, asukoht jms tavaliselt üks päev enne reisi, mõnikord ka alles lennujaamas enne väljalendu või kohapeal. Tubades on olemas dušš või vann, WC, võib olla ka rõdu.

Lisavoodil majutuva reisija soodustus

Kolm täiskasvanut saavad majutada kahekohalisse hotellituppa, kui sinna on võimalik paigutada lisavoodi. Sel juhul tehakse lisavoodil majutujale enamasti ka hinnasoodustust. Juhime tähelepanu sellele, et lisavoodi paigutamise võimaluse olemasolul majutatakse kolm täiskasvanut reeglina kahekohalistes tubadesse.

Üksinda reisijad

Kui reisite ükski, tuleb teil tasuda vastavalt hinnakirjale hinnalisa ühekohalise toa eest. Ühekohalised toad võivad olla mõõtmeltek väiksemad kui standardsed kahekohalised toad. Üks täiskasvanu, kes reisib koos lapsega, võib broneerida ühekohalise toa. Sellisel juhul paigutatakse sinna lapsele lisavoodi ja lapsele antakse hinnasoodustust. Maksnud ühekohalise toa eest, võib mõnes hotellis enda käsutusse saada ka kahekohalise toa.

Hotellipäev

Hotelli saabumisel on hotellipäeva algus kell 14.00-18.00, lahkumisel on hotellipäeva lõpp kella 10.00-12.00. Toast tuleb koos pagasiga lahkuda enne hotellipäeva lõppu. Tuba tuleb samal ajal vabastada ka siis, kui äranel on öösel. Hotellist väljakirjutamise tingimustest teatavad Teile Novatoursi esindajad või hotelli administratsioon. Pärast hotellitoast lahkumist võib pagasit hoida hotelli pakiruumis või selleks ettenähtud toas. Võimaluse korral saab hotelli administratsioon majutada kliente enne hotellipäeva algust või pikendada numbritoas viibimise aega. See teenus on reeglina lisatasu eest, mille eest tasumise kohustus lasub kliendil, kui ta *early check-in* või *late check-out* teenuse tellib.

Toitlustamine hotellides

Kataloogi hinnakirjas on iga hotelli juurde märgitud toitlustamise tüüp: söökida, hommikusöögiga, hommiku- ja õhtusöögiga, mõnes kohas lõuna- ja õhtusöögiga, hommiku-, lõuna- ja õhtusöögiga, „kõik hinnas“ või „kõik hinnas pluss“. Toitlustamine tüüp on märgitud hotelli kirjelduses. Toitlustamine toimub kindlatel kellaaegadel hotelli restoranis. Juhul, kui klient lahku hotellist väga vara hommikul või saabub hotelli hilja õhtul ja soovib seega süüa muudel kellaaegadel, on enamikus hotellidest võimalik tellida toidupakk varajase hommikusöögi või hilise õhtusöögiga (nn *lunch box*). Mõnedes hotellides toidupakke ei anta, kuid avatakse kliendi soovidele vastu tulles restoran varaseks hommikusöögiks (*early breakfast*) või hiliseks õhtusöögiks (*late dinner*). Sellise teenuse eest võetakse sageli lisatasu. Kõikides hotellides tuleb see teenus tellida klientidel endil. Madalama kategooria hotellid ei pruugi toidupaki tellimise teenust võimaldada.

Kui toitlustamine tüüpi juures on märgitud „rootsi laud“, siis tähendab see, et toidu kogus ei ole piiratud. Mõnikord tuleb valida üks põhiroog mitmest pakutavast.

Kontinentaalne hommikusöök on tavaliselt tagasihoidlik, menüü koosneb teest ja/või kohvist, mahlast või morskist, keedisest, võist ja saiakesest. Kahe- ja kolmetärnihotellides pakutakse enamasti kontinentaalset hommikusööki, neist üksikutes võib olla valikus ka üht-kaht sorti vorsti ja juustu, keedetud muna või omllett, kurk ja tomat. Nelja- ja viietärnihotellide hommikusöök on tavaliselt veidi rikkalikum.

Joogid lõuna- ja õhtusöögi juurde on lisatasu eest.

„Kõik hinnas“ (*all inclusive*) hotelli puhul on toitlustamine vähemalt kolm korda päevas, lisaks sellele on enamjaolt tasuta ka sealse kohalikud lahtised karastus- ja alkohoolsed joogid. Hotell võib hooaja vältel muuta tasuta ja lisatasu eest pakutavate teenuste, jookide-sööki jms nimekirja, informeerimata sellest reisikorraldajalt. Toitlustusteenuste osutamise korra ja aja (kus ja millal pakutakse teatavaid toitlustusteenuseid), söökide ja jookide valiku teeb hotelli administratsioon sõltuvalt riigi eripäradest, hotelli kategooriast jm. Reeglina ei kuulu värskest pressitud mahlad ja jäätis hinna sisse. Samuti võivad olla teatud hotellides ka „kõik hinnas“ süsteemi puhul siiski piiratud alkohoolsete jookide kogused ja lisaraha võidakse nõuda näiteks jää eest joogi sees. Ka võib hotell kehtestada „kõik hinnas“ süsteemile ajalised piirangud, näiteks lõpetada „kõik hinnas“ toitlustamise õhtul kell 22.00 – hilisemal kellal peab klient ise oma jookide ja söökide eest tasuma. Mõnedes hotellides võib olla kehtestatud ajaline piirang alkoholi pakumisele. Seetõttu palume vastav informatsioon täpsustada hotelli administraatoriga kohapeal.

„Kõik hinnas pluss“ (*ultra all inclusive*) hotellides kehtivad samad tingimused nagu „kõik hinnas“ toitlustamise puhul. Lisaks kohalikele pakutakse ka imporditud alkohoolseid jooke (klaasiga). Novatours ei saa garanteerida, et hotellides pakutava alkoholi (ka imporditud alkoholi) kvaliteet vastab Euroopa kvaliteedinõuetele.

Tavaliselt on keelatud kööginurgata tubades toiduaineid (k.a. joogivesi) hoida ja toitu valmistada. Keelatud on ka sööki ja jooki (k.a. joogivesi) väljastpoolt hotelli territooriumile sisse tuua.

Nendes hotellides, kus on lubatud kohvi ja teed valmistada (sellekohase teabe leiate hotellikirjeldusest), on saabumise päeval olemas teatud kogus kohvi ja teed, mille varusid hiljem ei täiendata.

Seif hotellis

Hotell ega Novatours ei vastuta hotellituppa jäetud väärisemete, raha ega dokumentide eest. Soovitame alati rentida väärisemete, raha ja reisdokumentide hoidmiseks seifi, mis asub hotellitoas või vastuvõtule. Juhul, kui seif mingil põhjusel ei tööta, palume sellest viivitamatult hotelli personali teavitada. Lisaks soovitame hotellituppa jäetavad esemed lukustatavates kohvrites hoida.

Tubade koristamine

Tubade koristamise ajal pühitakse ja pestakse põrand, puhastatakse vaipkate tolmuimejaga, korrastatakse vannituba ja WC, viiakse välja prügi ning tehakse üles voodid. Kõrgema kategooria hotellides (viietärnihotellides) koristatakse tube iga päev, madalama kategooria hotellides (kahe- ja kolmetärni-, vahel ka neljätärnihotellides) üks-kaks korda nädalas.

Voodipesu ja käterätikuid vahetatakse üks-kaks korda nädalas. Kööginurgaga tubades tuleb köök ise koristada.

Kliimaseade

Hotellides võib kliimaseade olla tsentraalne või kohalik. Tsentraalset kliimaseadet ehk konditsioneerit juhitakse hotelli keskujuhtimispuldilt. See töötab sõltuvalt hotellist kas ööpäev läbi või lülitatakse sisse mõneks tunniks ööpäeva. Hoiatame turiste, kes ei ole palavusega harjunud, et sellisest ventilatsioonisüsteemist sageli ei piisa. Samuti tuleb temperatuuri valikut olla tähelepanelik, et vältida külmetushaigusi.

Kohalikku toakonditsioneerit saab reguleerida oma toas. Palvatel päevadel võib konditsioneer alandada toatemperatuuri mitmete kraadide võrra. Tavaliselt lülituvad kliendi äraolekul nii kohalikud kui tsentraalsed konditsioneerid automaatselt välja.

Madalama kategooria hotellides kujutab kliimaseade endast tihti toas olevat kasti, mis töötab vaevalt ja häälekalt.

Konditsioneerid töötavad hotellides kindla graafiku järgi (sõltuvalt ilmast, aastaajast jne), mille on paika pannud hotelli administratsioon.

NB! Osades sihtkohtades on valitsus kehtestanud reeglid, mille kohaselt ei tööta konditsioneerid hotellitubades talveperioodil - oktoobri lõpust kuni aprilli lõpuni.

Vesi

Me ei soovita juua kohalikku kraanivett. Bakteritega saastatud või tugevalt klooritud vesi võib kahjustada tervist ning tekitada kõhuhädasid. Soovitame juua pudelivett.

Elekter

Lõunamaade hotellides võib esineda elektrikatkestusi. Kõikjal

pole vooluvõrgus ühesugune pinge (125 V või 220 V), seepärast pöörake alati tähelepanu juhenditele, mis tavaliselt asuvad vannitoas. Kui hotellis on kolmeahurised pistikud, saab võimaluse korral adapterit laenutada hotelli vastuvõtule. Selle võite ka kodus kaasa võtta. Soetades adapteri enne reisi, vältite võimalikke ebamugavusi reisil.

Müra

Paljud Novatoursi poolt pakutavatest hotellidest asuvad kuurortide keskuses, kus restoranid, kohvikud ja diskoteegid töötavad varahommikuni. Lisaks toimuvad turismihooajal paljude hotellide territooriumil hommikuni kestvad meelelahutusüritused. Keskkonnas võib häirida ka sõidukite müra. Hotelli administratsioon vastutab rahu eest hotellis, kuid ei saa mõjutada määratset hotellist väljaspool. Soovitame neil, kes kindlasti tahavad puhkuse ajal vaikust ja rahu, tutvuda põhjalikult meie kataloogis esitatud hotellide kirjeldustega ja nende põhjal valida hotell vaiksemas kohas, keskusest ja lärmakast meelelahutusest kaugemal.

Novatoursi esindajad

Reisijate puhkuse ja heaolu eest puhkekohas hoolitsevad Novatoursi esindajad, kes kõnelevad eesti, vene, inglise ja/või saksa keelt, sageli ka asukohariigi keelt. Nendega saab kontakteeruda oma hotellis infohotumistel ja vajaduse korral ööpäev läbi mobiiltelefoniga. Esindajad on kohustatud saabunud reisijad lennujaamas vastu võtma, juhutama nad hotelli, võimaluse korral aitama seal majutada (mõnedes sihtkohtades ei ole see võimalik), andma sõidul lennuväljalt hotelli vajalikku infot valuuta, helistamise, transpordi jms kohta. Ärasõidupäeval saavad esindajad reisijad lennuväljale ja võimaluse korral aitavad registreeruda tagasilennule Eestisse. Sageli aitavad Novatoursi esindajad välismaiste partnerfirmade töötajad, kes kõnelevad inglise jt keeles.

Ekskursioonide, väljasõitude ja meelelahutuse korraldamine

Novatoursi esindajad informeerivad reisijaid sellest, kus ja kuidas sihtkohas vaba aega veeta. Ekskursioonide ja väljasõitude kirjeldused ja ligikaudsed hinnad on kirjas kataloogis ja hinnatabelis. Ekskursioone, väljasõite ja meelelahutust organiseeritakse igal nädalal peaaegu iga päev. Täielikku informatsiooni korraldatavate ekskursioonide ja nende kava, täpse hinna ja hinna sisse kuuluvate teenuste kohta saab Novatoursi esindajatel. Välisriikides korraldavad ekskursioone Novatoursi partnerfirmad. Nemad määravad ekskursioonide hinna, kava ning vaatamisväärsustega tutvumise ajajekorra. Novatoursi esindajad aitavad klientidel pakutavas orienteeruda ja partnerite korraldatavate ekskursioonide hulgast valikut teha, samuti on nad kaasas tõlgi ja reisisaatjana. Ekskursioonide programmi, korralduse ja transpordi eest vastutavad täielikult Novatoursi partnerid. Ekskursioonid, väljasõidud ja muu meelelahutus on kirjeldatud võimalikult täpselt, Novatours ei vastuta nende muudatuste eest, mis on tehtud pärast kataloogi ilmumist. Sageli on ekskursioonidele kehtestatud minimaalne osavõtjate arv, tavaliselt 8-10 inimest. Kui soovitud ekskursioonile ei kogune minimaalset osavõtjate arvu, võib selle hind ühe inimese kohta muutuda, ekskursioon võidakse ka ära jätta. Ekskursioon võidakse ära jätta ka seoses ilmastikutingimuste või transpordigraafiku muutmisega. Ekskursioonil kasutatavate transpordivahendite suurus on sõltuvalt ekskursioonist osavõtjate arvust.

Tervis, vaksineerimine

Reisijal on soovitatav omada tervisekindlustuspoliisi, mis tagab välismaal vältimatult arstiabi eest tasumise ja kindlustusjuhtumiga kaasnevate täiendavate kulude katmise. Tutvuge hoolikalt oma kindlustuspoliisi tingimustega. Välismaal kehtiva tervisekindlustuspoliisi saab osta reisibüroodest või kindlustusseltside esindustest.

Enne väljasõitu eeskootlisesse maadesse soovitame vaksineerimise asjus konsulteerida arstiga. Vaksineerimise eest peab hoolt kandma ja selle eest tasuma reisija ise. Lisainfot vaksineerimise kohta saab **Lääne Tallinna Keskhaigla Merimetsa nakkuskusest aadressil Paldiski mnt 62, Tallinn, telefonil 6598 594**. Infot erinevate riikide olukorra kohta saab ka internetaadressil <http://www.who.int/countries/en>.

Haiguse või õnnetusjuhtumi korral pöörduge lähimasse arstiabi punkti, haiglasse või kutsuge hotellidirektori kaudu arst. Kõik kohalikud meditsiinasutused ei tee kindlustusfirmadega koostööd, seetõttu võib juhtuda, et peate osutatud arstiabiteenuste eest tasuma kohapeal. Nõudke arstiabi saamisest järgmisi dokumente: diagnoosiga arstiteend, arsti allkirja ja pitsatiga kinnitatud raviteenuste arved, ravimireseptid ja väljastatud ravimi kvitüürid. Haiglaravi, transpordi ja kiirabi teenuse eest saate hüvitist, kui olete kindlustatud ja pöördute õigeaegselt kindlustuseltsi poole (aadresse vt poliisilt), mis vastutab Teie ravi ja ravihüvitiste eest. Geuge hoolikalt kogu poliisist esitatud informatsiooni – kulutuste hüvitamise kord on kindlustusseltsi erinev.

Pass

Välismaale saab sõita ainult kehtiva reisdokumentidga, soovituslikult passiga. Euroopa Liidu liikmesriikidesse võib sõita ID-kaardiga. Reisija peab ise kontrollima oma passi ja muude reisdokumentide kehtivust ning vastavust nõuetele. Pass, mille kehtivusaeg lõppeb reisi ajal, loetakse kehtetuks. Paljud riigid nõuavad, et pass kehtiks vähemalt kuus kuud pärast reisi lõppu (mõnikord koguni 12 kuud). Soovitame sellised nõuded aegsasti välja selgitada ja vajadusel endale uus pass hankida. Selle kohta saab täpsemat informatsiooni Kodakondsus- ja migratsiooni-ametist.

Kõikidel lastel peab välisriiki sõitmisel olema kehtiv pass. Uutesse passidesse lapse andmeid enam ei kanta. Kui alla 15-aastane laps reisib välisriiki koos lapsevanemaga, kellele on väljastatud pass enne 2000. aasta 1. jaanuari ja kelle passi on kantud lapse andmed ning üle 7-aastase lapse puhul ka pilt, siis pole lapsel passi tarvis. Alates 15-eluastast peab lapsel olema oma pass.

Sihtkohamaade seadusandlusest tulenevalt kehtivad Novatoursi kataloogis toodud hinnad reisijatele, kes omavad Eesti kodakondsust või elamisloa. Reisijatele, kellele ei ole Eesti passi või kehtivat elamisloa, võidakse mõnede sihtkohtade hotellides kehtestada kallimaid hindu. Mittekodanikel palume enne reisi tellimist täpsustada hinnad oma reiskonsultandi juures.

Viisad

Eesti kodanikele antakse välisriigi viisa enamasti kohalikus lennujaamas. Schengeni õigusruumi kuuluvatesse riikidesse ning reisigrupi koosseisus Bulgaariasse ja Tuneesiasse reisimisel kehtib viisavaba režiim.

Teiste riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad